

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administratiunea:

Brasiovu, pînă la mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Mart'ă, Joul'ă și Sambat'ă.

Prețulu abonamentulu:

pe unu anu 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe șese luni 14 fr. pe
anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:

la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:

un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrămitu.

Nr. 67.

Sambata, 13/25 Iunie

1881.

Cu 1 Iuliu st. v. 1881 s'a începutu unu nou abonamentu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fôiei nôstre, a grabi cu moirea abonamentulu pe semestrulu alu II-lea.

Spre mai mare inlesnire recomandamu a se lipi adres'a, sub care s'a tramisu fôia pênă acuma, pe dosulu cuponulu dela asignatiunea postala.

Domni noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele d-loru *esactu*, aratandu și *post'a cea mai aprôpe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazeta Transilvaniei“ apare dela 1 Ianuaru 1881 de trei ori pe septemana.

Prețulu abonamentulu la „Gazeta Transilvaniei“ este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe șese luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe șese luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe șese luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a și alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe șese luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Brasiovu 13/25 Iunie.

Candu amu fostu esprimitu speranti'a, că Episcopulu dela Gherl'a se va reculege in momentul supremu și, tienendu contu de manifestatiunile natiunali ale poporulu romanu, va revocâ circular'a s'a fatala dela 30 Aprile a. c., nu amu indrasnitu inca a crede, că acestu archiereu ar' fi lipsitu de orice sentimentu nationalu romanescu.

Durerôs'a scire dela Gherl'a, ce-o publicamu mai josu incadrata in negru ne adeveresce inse, ceeace niciodata nu amu fi potutu presupune, că Episcopulu Szabo, desi Romanu de nascere, este unulu din acele triste figuri ale veaculu, cari pentru ambițiunile și interesele loru personali sunt gata a se face unelt'a contrariilor neamulu nostru.

Episcopulu Szabo, tragêndu dupa sine pe cătiva preoti nenorociti din suit'a s'a, se duse la urna in modu demonstrativu, spre a votâ pentru candidatul guvernulu ungurescu. Eata 'lu in tôte gola-tatea lui! Lumina s'a facutu și ne infioramu de ceea ce trebue se vedemu. Episcopulu Szabo, care a fost numitu in acestu postu in contra dorintiei generali a diecesei, se deslarva acuma că unu a-dictu alu ômeniloru fortiei brute, că unulu din acei prelati cu anim'a impetrita față de poporulu loru, cari nu se sfescu a se face slugile guvernulu, luandu asupra 'si angagiamente de natura politica.

Strabunii nostri din vechi'a Roma spăriau copiii loru cu strigatulu istoricu: Hanibalu este inaintea portiloru cetatii! Ce strigatu se scôtemu noi astadi din pepturile nôstre spre a face, că copii nostri, că poporulu intregu se cunôsca marele pericolu, ce amenintia viitoriulu lui? La noi inimiculu a intratu deja in cetate, elu si-a și începutu oper'a s'a destructiva.

O trista privelisce se arata ochiloru nostri. Unu prelatu, a caruia inalta misiune ar' fi se cultive poporulu, si se 'lu conduca spre bine, cautandu alu imbarbatâ la lupt'a acestei vieti, pentru a deveni odata fericitu, vedindu'si implinite dorintiele sale drepte și legitime, se demite a folosi influinti'a s'a morala archieresca „spre violarea intereselor natiunei sale și spre micșiorarea drepturiloru și apesarea nisuintiloru ei juste“.

Nimeni nu-i va trece prin gandu a sustiené că Episcopulu Szabó ar' fi comisu unu faptu ilegalu, la care n'ar' fi avutu dreptu ca ori și ce altu cetatianu. Numai atunci i s'ar' poté imputâ

o ilegalitate, déca, cum ni se mai anuntia, ar' fi intimidatu și amenintiatu pe subalternii sei preoti, că se mérga se voteze cu elu.

Esista inse o lege care este mai pre susu decât ori-ce lege codificata și acést'a este legea consciintiei și a moralulu, care nu e supusa vointiei legislatoriloru, ci depinde numai dela semtiulu omulu, pe care 'lu privesce. Acést'a lege a moralulu natiunali a călcat'o Episcopulu Szabo, aratandu-si prin portarea s'a desprețulu față de dorintiele generale ale poporulu, a caruia pastorire i s'a incredintiatu.

Nu poté fi silitu nimenea de a esercitâ unu dreptu in contra datorintiloru sale natiunali basonsate pe legea dumnediesca și omenesca, cu atâtu mai puçinu unu episcopu, a caruia misiune este de a luâ in aperare poporulu față cu ori ce neindreptatiri.

Ni se scie că unii canonici și preoti numai prin aceea au potutu scapâ de inriurinti'a fatala a Episcopulu la alegere, că s'au departatu din orasiu sub unu pretextu séu altulu. Grele vremuri au sositu peste dieces'a Gherlana. Nu este lucru puçinu a vedé pe archipastoriulu seu sufletescu mergêndu pe față cu strainii, cari nu voiescu binele poporulu romanu și de trei ori durerosu este, că Episcopulu Szabo n'a avutu nici măcaru acelu tactu, că se nu mérga in persón'a la urna, calcandu astfelu in vederea tuturoru peste solidaritatea nôstra nationala, pe care a-o respectâ sunt deobligati in prima linea episcopii nostrii, cari trebue se premérga cu esemplulu.

Onóre braviloru preoti, cari conscii de datorii loru au sciutu se resiste pornirei nefaste și retacite nationale a capulu loru bisericescu. Ei au bine-meritatu de natiune!

Miscarile electorali.

Se pare, că caldur'a, care a urmatu deodata dupa dilele reci din urna, a exercitatu o deosebita influinta asupra creeriloru membriloru comitetulu de actiune alu Sasiloru din Brasiovu și a contribuitu ai infierbinta intr'o mesura neobicinuita. Numai asia ne potemu esplicâ Donchisiotiad'a, ce-o desvôlta comitetulu in apelulu seu electoralu dela 24 l. c. Cetiindu acestu apelu alu Sasiloru, ni s'a infaciosiatu comic'a figura a viteazulu generalu Bum-Bum din operet'a „Archiduces'a de Gerolstein“, care generalu era gat'a se taie in bucati, pe inamicu, pe care nu-'lu vedea nicâiri.

Alegëtorii romani din acestu comitatu au hotaritu solemnulu de a nu merge la urna, conformu concluseru nationali, alegëtorii unguri sunt prea slabi de a primi batali'a electorala și asia Sasii nostri vedu, că voru fi de astadata stapâni absoluti pe urna și acést'a sigurantia ii face se se intréca pe sine cu curagiulu și cu voinici'a, strigêndu din resputeri: „Wo ist der Feind?“ — Unde este inimiculu, că se-i frangemu gâtulu?!

Pentru unii ômeni este o placere deosebita, candu potu se apara formidabili in mani'a loru, Placerea acést'a este par excellence „domnesca“ și intielegemu, că Sasii nostri, cari se transpunu atâtu de bucuros in timpii privilegiiloru celoru grase, voindu se jôce pe domni absoluti ai Brasiovulu, nu potu resiste de a nu 'si face celu puçinu la trei ani odata acea placere. Dér' noa nici nu ne-ar' trece prin gandu, că se le-o conturbamu, déca orgoliulu sasescu nu ar' merge pênă a insultâ pe conlocitorii de alta natiunaltate, cari forméza duée din trei parti ale poporatiunei orasiulu. Aci Donchisiotiad'a incepe se devina prea grôsa. Credemu, că déca se voru mai recori la capu membrii comitetulu de actiune sasescu, voru recunôsce insisi, că au comisu o mare neghibia, că se nu dicemu mai multu, numindu pe alegëtorii

nesasi „venetici“, „inimici ai poporulu sasescu și ai lucrulu burgesu“ (Feinde der bürgerlichen Arbeit). Trebuie se fia cineva beatu, că se sustiena asia ceva!

Audimu, că politi'a a datu ordinu se se rupa de pe paretii placardele cu apelulu sasescu. Nu potemu se aprobamu acést'a procedere, cu atâtu mai vêtosu, cu cātu apelulu, cu tôte invectivele lui, nu putea se produca unu efectu seriosu, că se fia temere, că se va irita poporatiunea; — ea de s'a și iritatu, s'a iritatu numai spre risu.

Dintr'o parte ni se spune, că voinicosulu inspectoru scolaru K o o s F e r e n e z a tienutu o vorbire de candidatulu la Sacele, injurandu barbatesce pe Romani. Că multumire le-a cerutu se 'lu aléga. Bravo jupane candidatulu! esti mare mesteru! Credemu inse, că de astadata nu 'ti vei gasi ômenii, de cari se 'ti bati jocu!

Dela Clusiu primiramu urmatôri'a telegrama:

Clusiu 25 Iunie. Aici in v i n s e r a K o s s u t h i a n i i Gabriel Ugron și Bartha redactorulu fôiei „Ellenzék“ in contra guvernamentaliloru Bokros și Hegedüs. In comitatu status quo.

Gherl'a 24 Iunie (Telegr. Gaz. Trans. sositu la 5 ôre 20 min. d. a.) Capulu diecesei Gherlane, Episcopulu Szabo . . . a adunatu la sine pe curtenii sei slugeri Sierbanu, Damianu, Cortice, Porde și Huza — ceilalti preoti, fiindu mai firmi in caracteru, — și cá pe vite la junghiare i-a dusu la urna, că se voteze pentru armênulu guvernamentalu Gaizago, mergêndu elu in frunte cu crucea pe peptu.

Indignatiunea e mare!

Primimu din D. St. Martinu scirea, că Romanii din comitatulu T e r n a v e i m i c i sunt decisii a nu luâ parte la alegere, respectandu votulu conferentiei romane dela Sibiu. I felicitamu sinceru pentru acést'a hotarire romanesca!

Cronic'a evenimentelor politice.

Noulu ministeriu romanu séu mai bine disu vechiulu ministeriu revenitu la cârma, s'a prezentatu in 20/22 Iunie Corpuriloru legiutôrie. Presiedintele consiliulu d. I. C. B r a t i a n u in Senatu și d. ministru de interne C. A. R o s s e t t i in Camera au datu citire urmatôrei declaratiuni a noulu cabinetu:

„Domniloru! Guvernulu, care vi se presinta asta-di d-vôstre ve este din 'nainte cunoscutu. Vederile nôstre ale tuturoru sunt acelea, cari, in anii din urma, au inspiratu lucrarile majoritatii representatiunei nationale. Nu crevemu dér' necesariu se ve aducemu o programa.

„Vomu continuâ oper'a inceputa impreuna cu d-vôstra a intaririi Statulu romanu și a desvôltarei economice a tieriei. Mai cu deosebire ne vomu sili se introducemu in tôte ramurile serviciiloru publice imbunatatirile reclamate, că astfelu autoritatea publica, printr'o stricta aplicare a legiloru, se ocrotésca d-o-potriva și cu nepartinire interesele legitime ale tuturoru.

Deplin'a armonia de idei ale membriloru guvernulu ve este o garantia, că vomu mantiené in lucrarile nôstre o absoluta unitate de actiune. Dandu-ve acést'a asigurare, ve ceremu, domniloru, concursulu dumnevôstra, spre a poté utiliza cele din urma dile ale presentei sesiuni. (Urméza semnaturile).

In camera dupa cetirea decretulu Regalu și a programei de susu și dupa o interpelare a dlui B. M a n i u, in privinti'a unui evreu vagabundu și gazda de tâlhari, care a fostu patronatu de

